

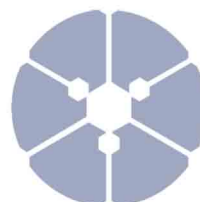
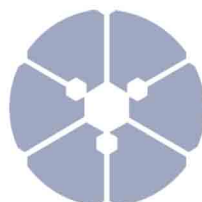
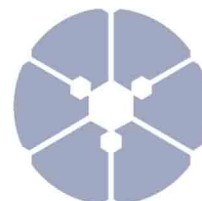
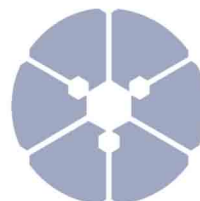
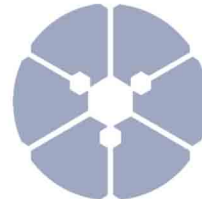

1919

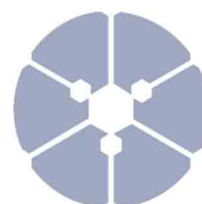
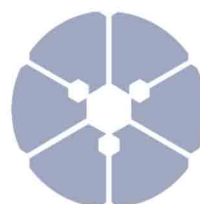
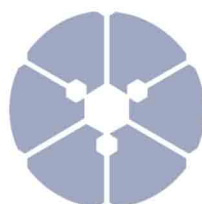
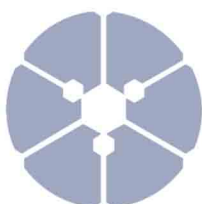
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Стручна служба за привредни систем и економску политику

**Пословање привредних друштава, предузетника
и јавних предузећа
у Војводини**

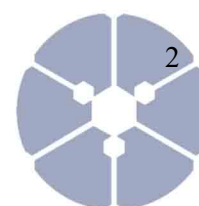
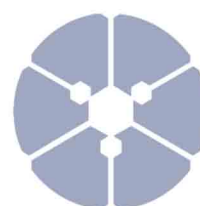
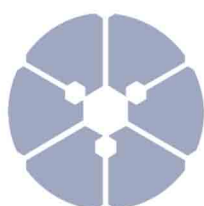
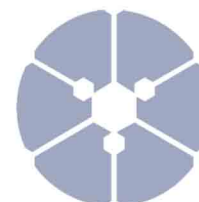
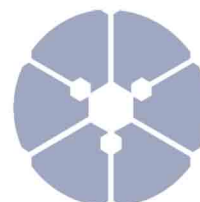
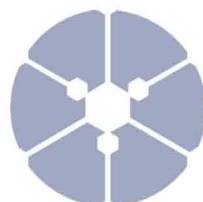
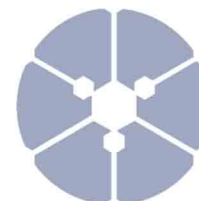
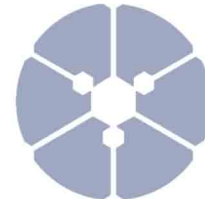

Нови Сад, децембар 2018. године

Садржај

Увод.....	3
Структура привреде у Републици Србији са освртом на Војводину.....	4
Привредна друштва.....	5
Број привредних друштава и број запослених.....	5
Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије.....	8
Резултати пословања привредних друштава по областима региона Војводине	11
Пословна имовина и извори финансирања привредних друштава у Војводини.....	14
Предузетници.....	17
Број предузетника и број запослених	17
Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије.....	21
Резултати пословања предузетника по областима региона Војводине.....	23
Пословна имовина и извори финансирања предузетника у Војводини.....	28
Јавна предузећа.....	30
Списак табела	33

Увод

У ранијем периоду започето оживљавање домаће привреде настављено је и током 2017. године, што је дало снажан импулс јачању укупних финансија привредних друштава, чија се увећана пословна активност одвијала уз раст запослености. Бруто домаћи производ Републике Србије бележи годишњи раст од 2,0%, а истовремено индустријска производња је порасла за 3,9%. Јачање укупне економије остварено је захваљујући даљем спровођењу фискалних и структурних реформи, а главни покретачи били су увећана инвестициона и кредитна активност, као и повећана спољнотрговинска размена, при чему је увоз динамичније растао од извоза (13,8% наспрам 12,0%). Истовремено, инфлација је стабилизована на ниском нивоу (3,0%), док је национална валута ојачала (на крају 2017. године у односу на крај 2016. године вредност динара у односу на евро увећана је за 4,0%, а у односу на долар за 15,4%).

Исказани позитивни резултати које привредна друштва већ трећу годину заредом остварују, као и даљи раст запослености услед повољнијих услова пословања, такође, указују на благи опоравак привреде током 2017. године.

Успешније пословање остварено је на нивоу готово свих сектора, с тим да је као и претходне године највећи позитиван нето резултат исказан у прерађивачкој индустрији.

Боље резултате у поређењу са претходном годином остварила су и привредна друштва посматрано према величини, с тим да су микро привредна друштва и даље остала у сфери непрофитабилности.

Пословање привреде гледано са територијалног аспекта, такође, указује на повољна кретања. Највећи позитиван нето резултат уз повећање броја запослених, остварен је, пре свега, у Београдском региону, док друго место заузима Регион Војводине.

Јавна предузећа последње три године послују профитабилно, с тим да је у 2017. години раст њихових позитивних резултата посебно дошао до изражаја, док је, истовремено, број запослених у јавним предузећима смањен.

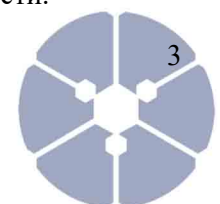
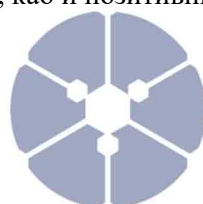
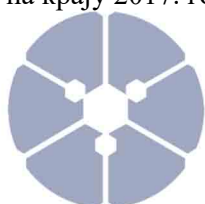
Позитивни трендови присутни су и код предузетника, који су имала обавезу да доставе извештаје за статистичке и друге потребе.

Благи раст укупне домаће економије у 2017. години одразио се и на пословање финансијских институција. На нивоу свих група активних финансијских институција исказани су позитивни резултати.

Укупним позитивним кретањима у 2017. години придружују се и непрофитне институције.

На нивоу Војводине, побољшано стање привредног амбијента огледа се у годишњем расту индустријске производње од 7,7%, што је подстакнуто пре свега растом прерађивачке индустрије. Забележен је и раст спољнотрговинске размене, уз раст извоза од 14,8% и нешто бржи раст увоза по стопи од 19,0%. Позитивни трендови су забележени и у погледу просечне зараде која је остварила номинални раст од 3,6% и реални раст од 0,3%, као и у погледу кретања на тржишту рада Војводине, где је забележено смањење броја незапослених лица.

Побољшане економске прилике у земљи одразиле су се и на пословање правних лица и предузетника, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, што показују резултати њиховог пословања на крају 2017. године, као и позитивни трендови стопе запослености.

Структура привреде у Републици Србији са освртом на Војводину

Према званичним подацима Регистра привредних субјеката Агенције за привредне регистре, у 2017. години у Републици Србији активно је пословало 137.888 привредних друштава, 273.372 предузетника и 576 јавних предузећа. Од тога, на територији Војводине активно је пословало 33.279 или 24,1% привредних друштава, 66.881 или 24,5% предузетника и 185 или 32,1% јавних предузећа.

Табела 1. Преглед броја привредних друштава, предузетника и јавних предузећа у Републици Србији и Војводини, 2013-2017.¹

		Привредна друштва		Предузетници		Јавна предузећа	
		Република Србија	Војводина	Република Србија	Војводина	Република Србија	Војводина
01. Активних	2013	110.567	27.710	210.562	54.219	-	-
	2014	115.271	28.828	212.745	54.443	464	152
	2015	120.156	29.891	213.782	53.845	481	159
	2016	124.967	30.779	225.513	56.223	551	179
	2017	129.286	31.440	238.664	58.890	576	185
02. Новооснованих	2013	8.574	2.119	31.011	8.000	-	-
	2014	8.031	1.915	29.147	7.256	-	-
	2015	7.998	1.867	33.514	7.863	-	-
	2016	8.195	1.804	33.656	7.997	-	-
	2017	8.602	1.839	34.708	7.991		
03. Брисаних / угашених	2013	2.562	610	36.128	9.586	-	-
	2014	2.610	667	27.220	7.085	-	-
	2015	2.393	588	32.715	8.506	-	-
	2016	2.458	659	22.172	5.542	-	-
	2017	2.939	799	21.717	5.360		

Графикон 1. Број привредних друштава и предузетника у РС, уз приказ учешћа Војводине 2013-2017.

Графикон 2. Број јавних предузећа у РС, уз приказ учешћа Војводине 2014-2017.

¹Извор: Агенција за привредне регистре (АПР), Мана Регистра, Регистар привредних субјеката

Раст броја привредних друштава, предузетника и јавних предузећа забележен је у посматраном периоду и на нивоу Републике Србије и на нивоу Војводине. Такође, забележен је позитиван однос између новооснованих и брисаних, односно угашених привредних друштава и предузетника, у смислу да је регистрован већи број новооснованих у односу на број брисаних или угашених привредних друштава и предузетника на годишњем нивоу.

Привредна друштва

Број привредних друштава и број запослених

Од укупног броја привредних друштава, која су током 2017. године обављала привредну активност у Републици Србији, њих 101.012 доставило је потпуне податке за статистичке потребе Агенцији за привредне регистре, те они представљају полазну основу анализе привредних дешавања у земљи у протеклом периоду.

Табела 2. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према регионима Републике Србије, 2013-2017.²

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Број привредних друштава	2013	95.907	41.772	24.805	17.640	11.037	653
	2014	92.595	40.705	24.121	16.738	10.484	547
	2015	94.656	42.020	24.180	17.214	10.705	537
	2016	99.891	44.220	25.448	18.243	11.418	562
	2017	101.012	45.189	25.396	18.432	11.471	524
Број запослених	2013	994.900	418.110	236.775	198.571	131.853	9.591
	2014	971.171	413.903	234.062	188.132	126.380	8.694
	2015	990.900	431.824	240.682	185.488	124.289	8.617
	2016	1.039.101	457.139	252.225	192.589	128.749	8.399
	2017	1.073.557	467.600	266.307	199.544	132.102	8.004

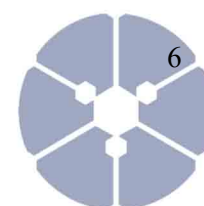
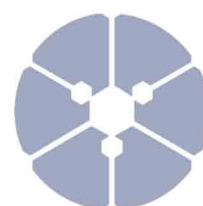
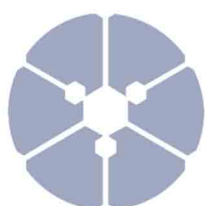
²Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Вишегодишњи период рецесије, праћен драстичним смањењем броја привредних друштава, пре свега привредних друштава у реструктурирању, стечају и ликвидацији, и смањењем броја запослених, заустављен је 2015. године када је започела тенденција опоравка привреде и повећања запослености, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, који је настављен и у 2017. години.

Наиме, у 2017. години на нивоу Републике Србије пословало је 1,1% више привредних друштава у поређењу са претходном годином, односно 6,7% више привредних друштава у односу на 2015. годину. Повећану пословну активност пратио је раст броја запослених, тако да је у 101.012 привредних друштава у 2017. години било запослено укупно 1.073.557 радника, што је за 3,3% више у односу на претходну годину, односно за 10,5% више у односу на 2014. годину када је и започела тенденција раста.

Посматрано на нивоу Војводине, број активних привредних друштава, у односу на претходну годину, се смањио за 0,2%, док се у односу на 2015. годину повећао за 5,0%, док је број запослених у привредним друштвима повећан за 5,6% у 2017. години у односу на 2016. годину, односно за 10,6% у односу на 2015. годину.

У привреди Републике Србије, Војводина је учествовала са 25.396 или 25,1% укупног броја привредних друштава, односно са 266.307 или 24,8% укупног броја запослених у привредним друштвима у 2017. години. Испред Војводине, по учешћу у структури укупног броја привредних друштава и укупног броја запослених, налази се Београдски регион са скоро 50% учешћа, и када је реч о броју привредних друштава, и када је реч о броју запослених у привредним друштвима у 2017. години.

Табела 3. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према областима Војводине, 2013-2017.³

	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобачка област	Јужнобачка област	Севернобачка област	Севернобачка област	Средњобачка област	Сремска област
Број привредних друштава	2013	24.805	1.732	2.809	11.039	1.261	3.396	1.387	3.181
	2014	24.121	1.622	2.750	10.826	1.196	3.266	1.316	3.145
	2015	24.180	1.637	2.733	10.831	1.184	3.285	1.328	3.182
	2016	25.448	1.722	2.916	11.434	1.237	3.399	1.395	3.345
	2017	25.396	1.670	2.900	11.575	1.198	3.333	1.410	3.310
Број запослених	2013	236.775	16.079	24.274	102.894	16.150	24.898	21.675	30.805
	2014	234.062	14.392	23.983	103.206	15.415	24.886	19.983	32.197
	2015	240.682	15.104	24.591	106.088	14.913	25.512	20.136	34.338
	2016	252.225	15.615	24.850	110.875	15.253	27.760	20.518	37.354
	2017	266.307	15.957	25.658	118.285	15.215	28.861	21.854	40.477

Посматрајући структуру привреде по областима Војводине, уочава се да је највећа концентрација привредне активности у периоду 2013-2017. година изражена у Јужнобачкој области, док најмањи удео у укупној привреди Војводине заузимају привредна друштва и запослени из Севернобачке области. Из године у годину, расподела привредне активности по областима

³Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Војводине готово је непромењена, док је тренд благог пораста, како привредних друштава, тако и запослених у привредним друштвима, забележен у свим областима Војводине у 2017. у односу на претходну годину.

У Јужнобаначкој области, у 2017. години, пословало је 45,6% укупног броја привредних друштава у Војводини, у којима је било запослено 44,4% укупног броја запослених. Уочљиво је да је готово половина укупне привредне активности Војводине концентрисана у Јужнобаначкој области.

Са друге стране, у Севернобанатској области, која бележи најмању концентрацију привредне активности у Војводини, у 2017. години је пословало 4,7% привредних друштава и било запослено свега 5,7% укупног броја запослених у Војводини. Приметна је изражена диспропорција у концентрацији привредне активности између области на подручју Војводине.

Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије

Резултати пословања, које су остварила привредна друштва у 2017. години, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, потврда су побољшаним економским приликама у земљи у протеклом периоду.

Табела 4. Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије, 2013-2017.⁴

*у милионима динара

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Укупни приходи	2013	8.730.445	4.108.394	2.476.374	1.378.018	748.181	19.478
	2014	8.875.356	4.282.884	2.469.024	1.355.979	754.364	13.105
	2015	9.201.000	4.472.812	2.552.663	1.400.275	760.518	14.732
	2016	9.750.711	4.724.357	2.677.289	1.538.863	796.006	14.196
	2017	10.561.086	5.167.522	2.880.413	1.626.999	869.134	17.017
Укупни расходи	2013	8.710.906	4.099.052	2.444.150	1.394.058	751.822	21.823
	2014	8.959.894	4.324.687	2.472.712	1.364.878	779.875	17.742

⁴Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

	2015	9.077.313	4.363.356	2.488.502	1.434.083	773.219	18.153
	2016	9.488.413	4.578.929	2.608.029	1.494.340	790.005	17.110
	2017	10.040.612	4.924.808	2.704.323	1.565.439	829.504	16.539
Нето добитак	2013	447.505	194.772	163.049	53.623	35.983	78
	2014	407.209	192.934	127.963	56.148	30.126	37
	2015	454.658	237.080	118.502	62.957	36.081	38
	2016	504.980	259.560	134.195	69.941	41.256	27
	2017	666.561	314.892	216.493	77.173	56.724	1.279
Број привредних друштава са нето добитком	2013	54.154	22.501	14.179	10.763	6.360	-
	2014	53.090	22.200	14.063	10.420	6.152	-
	2015	55.212	23.467	14.316	10.789	6.365	-
	2016	57.807	24.650	14.944	11.339	6.616	-
	2017	59.131	25.598	15.081	11.458	6.746	
Нето губитак	2013	478.429	210.640	147.491	74.511	43.361	2.426
	2014	539.827	259.888	146.379	70.006	58.876	4.677
	2015	387.424	161.369	67.611	102.741	52.240	3.462
	2016	317.597	158.618	81.053	35.057	39.924	2.945
	2017	229.381	117.625	61.767	26.231	22.946	813
Број привредних друштава са нето губитком	2013	32.728	15.357	8.479	5.319	3.495	-
	2014	28.894	13.929	7.383	4.500	3.032	-
	2015	27.963	13.563	7.069	4.343	2.929	-
	2016	27.640	13.639	6.820	4.190	2.942	-
	2017	26.592	13.175	6.437	4.145	2.803	
Нето резултат	2013	-30.924	-15.868	15.558	-20.888	-7.378	-2.348
	2014	-132.618	-66.954	-18.416	-13.858	-28.750	-4.639
	2015	67.234	75.710	50.891	-39.785	-16.159	-3.424
	2016	187.383	100.942	53.142	34.885	1.331	-2.918
	2017	437.180	197.267	154.726	50.942	33.778	467

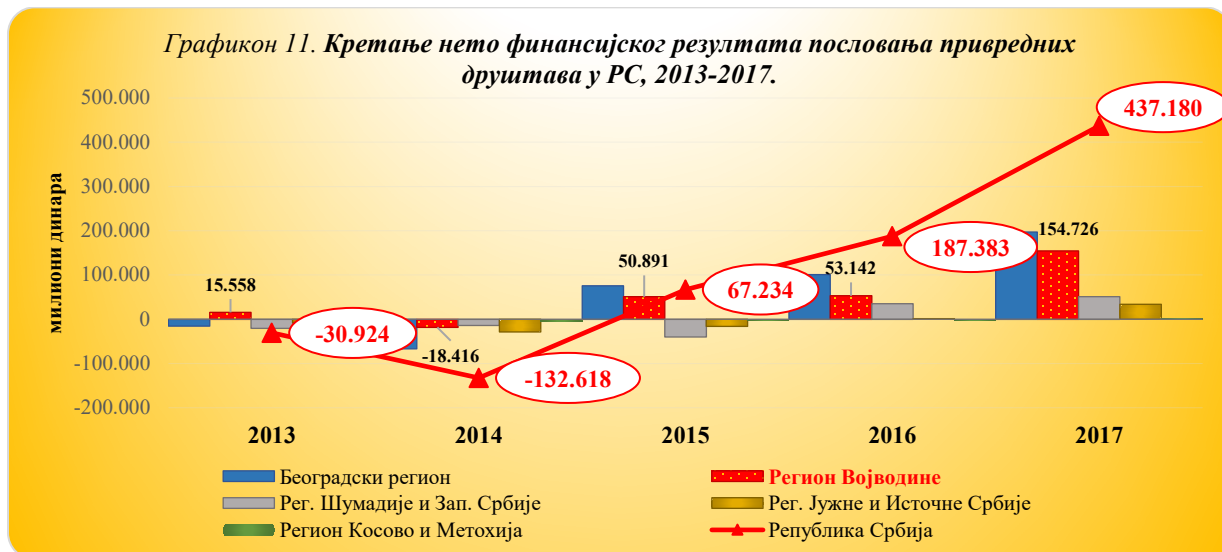

У посматраном периоду уочава се континуирани пораст и укупних прихода и укупних расхода привредних друштава на нивоу Републике Србије. У готово целом посматраном периоду,

укупни приходи привредних друштава крећу се на нивоу изнад укупних расхода, осим у 2014. години када су укупни расходи остварени у већем износу од укупних прихода привредних друштава у тој години.

У 2017. години, привредна друштва на нивоу Републике Србије остварила су укупне приходе у висини од 10.561 милијарде динара, што је за 8,3% више у односу на претходну годину, тј. за 21,0% више у односу на 2013. годину. Укупни расходи износили су 10.041 милијарда динара и за 5,8% су порасли у односу на претходну годину, тј. за 15,3% у односу на 2013. годину. Највећи део и укупних прихода и укупних расхода генерисан је из пословних активности привредних друштава, тј. пословних прихода и пословних расхода, који у структури заузимају највеће учешће.

Од укупних прихода привредних друштава у 2017. години, 2.880 милијарди динара или 27,3% остварила су привредна друштва у Војводини, уз готово исто учешће у укупним расходима, тј. 26,9% или 2.704 милијарде динара. Испред Војводине, у структури укупних прихода и укупних расхода привредних друштава налази се Београдски регион у свакој години посматраног периода, који у 2017. генерише чак 48,9% укупних прихода привредних друштава у Републици Србији, односно 49,0% укупних расхода.

Оживљавање српске економије започето у 2015. години, настављено је нешто интензивнијим темпом током 2017. године, што је уочљиво и у резултатима пословања привредних друштава оствареним на укупном нивоу.

После негативног пословања у 2013., а нарочито 2014. години, са нето губитком од 30,9, односно 132,6 милијарди динара, привредна друштва су током 2015. године прешла у зону профитабилности остварујући нето добитак од 67,2 милијарде динара, да би 2017. годину, збирно гледано, завршила са више од шест пута већим нето финансијским резултатом у висини од 437,2 милијарде динара.

Према подацима из Табеле 4., укупан нето добитак привредних друштава у Републици Србији, на крају 2017. године бележи годишњи раст од 32,0%, док је нето губитак смањен за 27,8% у односу на претходну годину. Са нето добитком је пословало укупно 59.131 привредно друштво, што је за 2,3% више у односу на претходну годину, док са нето губитком 26.592 привредних друштава, тј. за 3,8% мање у односу на претходну годину.

Посматрано по регионима Републике Србије, уочава се да је највећи нето финансијски резултат остварен у Београдском региону. На крају 2017. године, он износи 197,3 милијарде динара и већи је за 95,4% у односу на претходну годину. Растућа профитабилност обележила је и пословање привредних друштава у Војводини, која су остварила позитиван нето финансијски резултат по стопи раста од 191,2%, док је у Региону Шумадије и Западне Србије и Региону Јужне и Источне Србије, последње две године, после континуирано негативних резултата, коначно исказан позитиван нето финансијски резултат.

Резултати пословања привредних друштава по областима региона Војводине

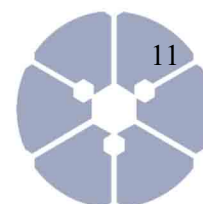
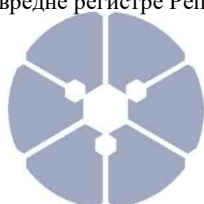
Посматрајући структуру укупних прихода привредних друштава по областима региона Војводине, као и структуру нето финансијског резултата, могу се уочити разлике у доприносу истим, а које су у складу са распоредом броја привредних друштава и запослених по областима.

Табела 5. Резултати пословања привредних друштава према областима Региона Војводине, 2013-2017.⁵

*у милионима динара

	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобанатска област	Јужнобачка област	Севернобанатска област	Севернобачка област	Средњобанатска област	Сремска област
Укупни приходи	2013	2.476.374	130.306	245.189	1.382.967	103.420	197.179	146.792	270.520
	2014	2.469.024	134.451	225.047	1.371.174	107.647	199.632	143.584	287.489
	2015	2.552.663	141.818	229.922	1.398.465	115.462	203.251	147.857	315.886
	2016	2.677.289	157.171	235.694	1.440.414	110.380	217.035	161.778	354.816
	2017	2.880.413	164.045	282.130	1.513.674	124.259	230.996	161.156	404.154
Укупни расходи	2013	2.444.150	132.706	249.592	1.342.692	109.035	195.902	149.689	264.534
	2014	2.472.712	145.604	240.126	1.350.865	114.341	199.101	141.089	281.586
	2015	2.488.502	142.522	229.602	1.342.005	120.598	199.251	145.205	309.318
	2016	2.608.029	152.695	238.463	1.384.423	113.089	212.918	158.703	347.737
	2017	2.704.323	157.082	242.606	1.417.780	119.911	223.483	155.238	388.222
Пословни резултат	2013	127.883	6.605	-1.229	103.199	935	4.806	2.680	10.886
	2014	132.325	5.881	133	96.652	2.421	7.847	7.044	12.347
	2015	118.866	7.466	6.506	78.508	1.410	7.403	6.721	10.851
	2016	147.971	9.660	14.229	86.658	2.794	10.398	8.060	16.171
	2017	149.268	7.679	9.869	93.209	5.313	9.817	6.886	16.495
Финансијски резултат	2013	-21.662	-7.766	-4.938	3.841	-2.998	-2.197	-2.784	-4.819
	2014	-72.931	-11.239	-10.197	-32.679	-3.282	-5.355	-3.607	-6.571
	2015	-31.546	-5.540	-6.472	-12.717	-327	-790	-1.982	-3.718
	2016	-43.174	-6.075	-15.500	-12.195	-2.198	-1.671	-1.396	-4.138
	2017	14.425	-761	-3.231	17.037	1.490	396	507	1.363
Остали резултат	2013	-73.832	-1.728	1.788	-66.282	-3.532	-1.211	-2.817	-50
	2014	-62.799	-5.767	-4.989	-44.106	-5.843	-1.888	-885	679
	2015	-21.957	-2.578	532	-8.585	-6.200	-2.539	-2.052	-535
	2016	-33.505	919	-1.528	-16.896	-2.921	-4.578	-1.606	-4.918
	2017	12.788	4.438	32.879	-14.450	-2.087	-2.679	-3.583	-496
Нето резултат	2013	15.558	-2.899	-6.076	27.627	-5.747	683	-3.205	5.175

⁵Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

	2014	-18.416	-10.963	-15.820	8.809	-6.948	-241	2.021	4.728
	2015	50.891	-968	-635	47.048	-5.157	3.527	1.796	5.279
	2016	53.142	3.871	-3.724	46.458	-3.611	2.961	2.245	4.942
	2017	154.726	6.122	38.886	80.919	3.656	6.581	4.939	13.623

Укупни приходи привредних друштава на нивоу Војводине, након благог смањења у 2014. години, бележе континуирани пораст у претходне три године, углавном услед пораста броја активних привредних друштава у том периоду у Војводини. Наиме, у 2017. години укупни приходи привредних друштава су за 7,6% већи у односу на претходну годину, односно за 12,8% већи у односу на 2015. годину.

Укупни расходи привредних друштава на нивоу Војводине готово да прате тренд кретања укупних прихода и у целом посматраном периоду се крећу на нивоу испод укупних прихода, осим у 2014. години када благо превазилазе ниво укупних прихода. На крају 2017. године укупни расходи су забележили нижи годишњи раст од укупних прихода, односно порасли су за 3,7% у односу на претходну годину.

Када посматрамо структуру укупних прихода привредних друштава по областима Војводине (Графикон 13.), уочавамо да привредна друштва која послују у Јужнобачкој области генеришу највећи део укупних прихода у Војводини у посматраном периоду. Наиме, више од половине, тј. 52,6% укупних прихода привредних друштава у Војводини у 2017. години чине укупни приходи привредних друштава из Јужнобачке области. Најмањи допринос укупним приходима дају привредна друштва из Севернобанатске области, са 4,3% учешћа у 2017. години.

Графикон 14. Привредна друштва у Војводини - резултати пословања 2013-2017.

Бољи резултати пословања привредних друштава могу се сагледати посматрајући их изоловано на нивоу Војводине. Наиме, привредна друштва у Војводини су, после негативног пословања у 2014. години, када је забележен губитак од 18,4 милијарде динара, током 2015. године прешла у зону профитабилности, остварујући добитак од 50,9 милијарди динара, да би 2017. годину завршила са још већим нето резултатом у износу од 154,7 милијарди динара, што је око три пута више у односу на претходну годину.

На раст профитабилности привредних друштава у Војводини највећи утицај су имали резултати остварени из њихове пословне активности. Резултат остварен по том основу бележи дискретан раст од 0,9% у односу на претходну годину и износи 149,3 милијарде динара на крају 2017. године.

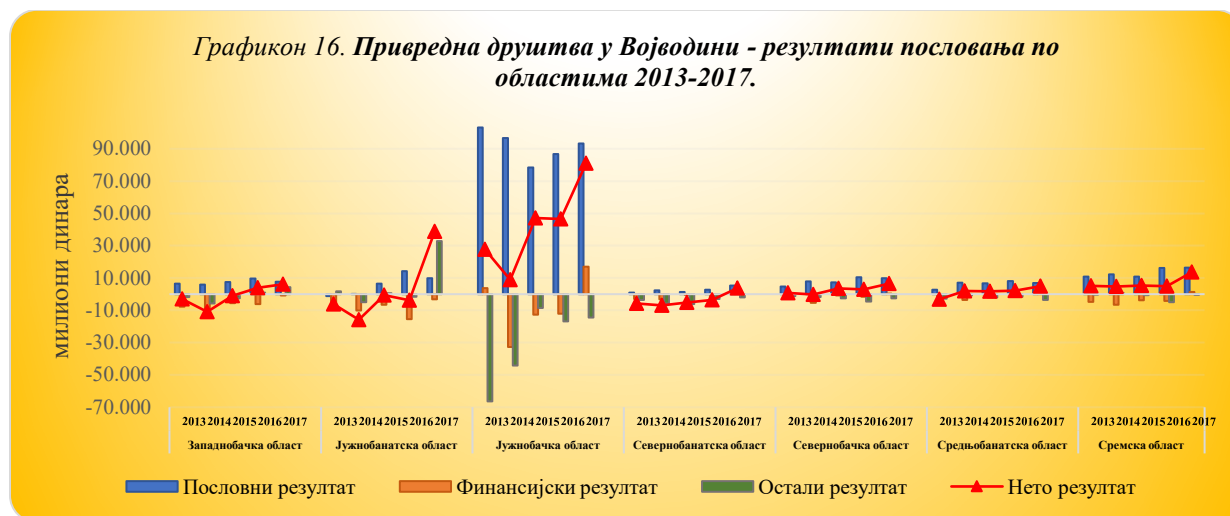
Послујући у условима релативно стабилног девизног тржишта односно јачања домаће валуте, привредна друштва у Војводини су из активности финансирања исказала позитиван резултат од 14,4 милијарде динара, док је у претходној години губитак по том основу износио 43,2 милијарде динара. Истовремено, из осталих активности привредна друштва у Војводини збирно су исказала добитак на крају 2017. године у износу од 12,8 милијарди динара, за разлику од прошлогодишњег губитка од 33,5 милијарди динара.

Графикон 15. Преглед броја привредних друштава у Војводини према нето финансијском резултату, 2013-2017.

У структури укупног нето финансијског резултата привредних друштава на нивоу Војводине, 2017. годину је са позитивним нето резултатом завршило 15.081 привредно друштво,

што је за 137 привредних друштава више у поређењу са претходном годином. Нето добитак исказан на нивоу свих привредних друштава у Војводини у 2017. години износи 216.493 милиона динара и за чак 61,3% је већи од прошлогодишњег (Табела 4.). Непрофитабилно је пословало 383 привредних друштава мање у односу на 2016. годину, тј. укупно 6.437 привредних друштава. Дакле, број привредних друштава са нето добитком расте из године у годину у посматраном периоду, док број оних са оствареним нето губитком бележи тенденцију пада, што је податак који указује на општи опоравак профитабилности привредних друштава у Војводини.

Посматрањем резултата пословања привредних друштава по областима Војводине, уочава се да највећи нето финансијски резултат остварују привредна друштва у Јужнобачкој области, док најмањи привредна друштва у Севернобанатској области. Дате величине сразмерне су броју запослених и броју привредних друштава која послују у датим областима.

Пословна имовина и извори финансирања привредних друштава у Војводини

Анализом стања на крају 2017. године, у односу на претходне године, уочавамо нешто бољу структуру пословне имовине и извора финансирања привредних друштава како на нивоу целе српске привреде, тако и на нивоу Војводине, али уз даље присутну нарушену финансијску равнотежу која се одражава на задуженост и неликвидност привредних друштава.

Табела 6. Структура пословне имовине привредних друштава у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година				
	2013	2014	2015	2016	2017
Уписани а неуплаћени капитал	7.742	9.036	9.832	8.257	7.063
Стална имовина	1.598.751	1.690.559	1.710.143	1.779.791	1.874.943
Нематеријална имовина	45.921	46.735	48.093	50.982	48.382
Некретнине, постројења и опрема	1.250.872	1.301.763	1.297.909	1.369.760	1.469.680
Биолошка средства	21.554	57.803	54.969	56.156	57.421
Дугорочни финансијски пласмани	280.404	275.096	284.948	283.050	287.464
Дугорочна потраживања	-	9.162	24.224	19.843	11.996
Одложена пореска средства	20.006	17.482	14.170	12.900	11.125
Обртна имовина	1.321.707	1.301.597	1.289.434	1.386.514	1.449.884
Залихе	467.046	468.884	472.629	484.360	541.035
Потраживања по основу продаје	510.823	498.371	470.960	511.662	491.686
Краткорочни финансијски пласмани	123.166	123.732	116.795	121.212	118.579

Остала краткорочна потраживања	142.058	122.077	121.160	135.059	145.768
Готовински еквиваленти и готовина	78.614	88.533	107.890	134.222	152.816
Укупна актива = Пословна имовина	2.948.206	3.018.674	3.023.579	3.187.463	3.343.015

Привредна друштва у Региону Војводине су, на крају 2017. године, располагала пословном имовином у вредности од 3.343.015 милиона динара, што представља 23,5% укупног билансног потенцијала привредних друштава на нивоу целе земље у истој години⁶. Уочава се да су улагања привредних друштава у пословну имовину у Војводини била за 4,9% већа у односу на претходну годину. Стална имовина бележи динамичнији годишњи раст од обртне имовине, 5,3% наспрам 4,6%, а инвестициона активност, као и претходних година, већим делом је била усмерена у сталну имовину, са 56,1% учешћа у укупној структури пословне имовине на крају 2017. године.

Вредност сталне имовине привредних друштава Војводине у 2017. години износи 1.875 милијарди динара. Највећи део средстава чине некретнине, постројења и опрема (78,4% сталне имовине), у вредности од 1.470 милијарде динара, што чини увећање за 7,3% на међугодишњем нивоу (Табела 6). Дугорочни финансијски пласмани су благо смањени (за 1,6%) у поређењу са претходном годином.

С друге стране, за обављање текућих активности привредна друштва у Војводини су у 2017. години ангажовала средства у висини од 1.450 милијарди динара. При томе, у оквиру обртне имовине највећи део од 541 милијарде динара чине залихе, које су повећане за 11,7% у односу на претходну годину. Велики део средстава, конкретно 492 милијарде динара, чине потраживања по основу продаје, која бележе смањење од 3,9% у односу на 2016. годину. Значајан део односи се и на готовинске еквиваленте и готовину, који износе 153 милијарде динара и већи су за 13,9% у поређењу са стањем на крају претходне године (Табела 6).

Када је реч о изворима финансирања, привредна друштва како у Републици Србији, тако и на нивоу Војводине, су као и годинама уназад, за своје пословање већим делом користила екстерне изворе финансирања, који имају нешто повољнију структуру у односу на претходне године. Преглед структуре извора финансирања привредних друштава у Војводини, у периоду 2013-2017. године, дат је у наставку.

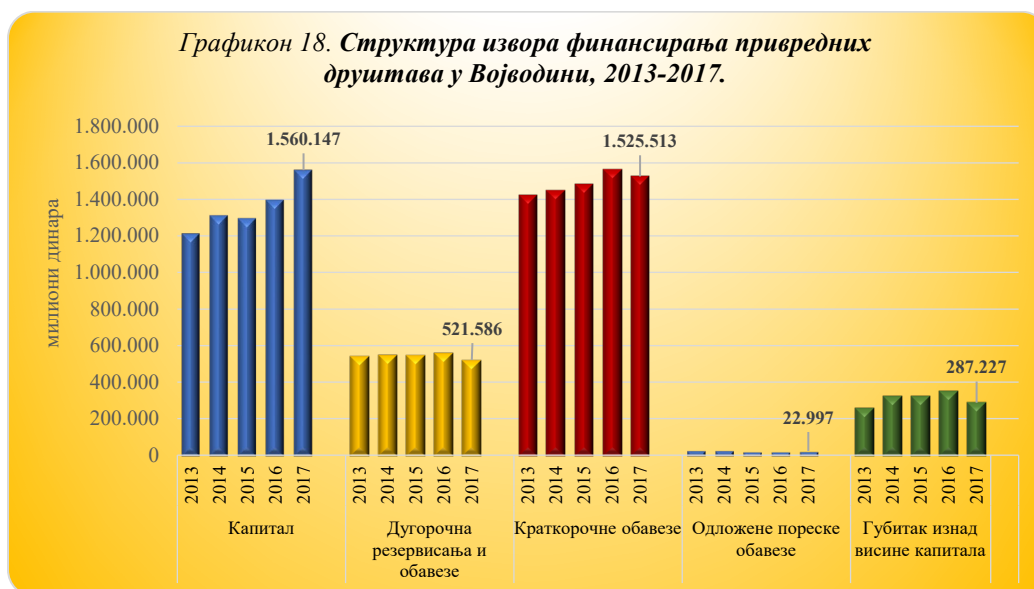
⁶Укупан билансни потенцијал привредних друштава на нивоу Републике Србије, на крају 2017. године, износи 14.200.229 милиона динара. – Извор: Агенција за привредне регистре, *Годишњи билтен финансијских извештаја 2017.*

Табела 7. Структура извора финансирања привредних друштава у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година				
	2013	2014	2015	2016	2017
Капитал	1.214.917	1.312.871	1.297.456	1.396.464	1.560.147
Дугорочна резервисања и обавезе	539.423	547.224	545.862	555.500	521.586
Дугорочна резервисања	39.636	33.417	34.859	37.736	38.971
Дугорочне обавезе	499.787	513.807	511.003	517.764	482.615
Одложене пореске обавезе	27.760	28.686	21.091	22.098	22.997
Краткорочне обавезе	1.423.539	1.449.927	1.482.710	1.565.603	1.525.513
Краткорочне финансијске обавезе	462.740	475.478	536.297	558.936	545.901
Обавезе из пословања	727.051	691.872	650.737	675.411	653.460
Друге краткорочне обавезе	233.748	282.577	295.676	331.256	326.152
Губитак изнад висине капитала	257.433	320.034	323.540	352.202	287.227
Укупна пасива	2.948.206	3.018.674	3.023.579	3.187.463	3.343.015

Графикон 18. Структура извора финансирања привредних друштава у Војводини, 2013-2017.

Укупан дуг⁷ привредних друштава са територије Војводине на крају 2017. године износио је 2.070 милијарди динара и за 3,4% је смањен у односу на претходну годину, док је капитал исказан у вредности од 1.560 милијарди динара, за 11,7% већи него у претходној години. Укупан дуг превазилази ниво капитала привредних друштава у целом посматраном периоду.

На побољшања у структури извора финансирања указује годишњи прираст капитала у односу на пад укупних обавеза. Сопствени извори финансирања⁸ у износу од 1.266 милијарди динара за 22,1% су већи у односу на претходну годину. Последишно, позитивне тенденције изражене су и код рача сопственог капитала⁹, који бележи благо растући тренд са 32,8% у претходној години на 38,1% у 2017. години, као и код степена укупне задужености¹⁰ привреде у Војводини, који је у истом периоду благо опао са 2,10 на 1,64.

⁷Укупне обавезе су збирно Дугорочна резервисања и обавезе, Одложене пореске обавезе и Краткорочне обавезе.

⁸Капитал умањен за губитак изнад висине капитала и уписани а неуплаћени капитал.

⁹Однос укупних обавеза и укупне активе.

¹⁰Однос укупних обавеза и сопственог капитала.

Структура позајмљених извора финансирања привредних друштава на нивоу Војводине, посматрано према рачности тих извора, указује да су финансијске неравнотеже и даље присутне, уз већи пад дугорочног задуживања у односу на краткорочно. На крају 2017. године, дугорочна резервисања и обавезе привредних друштава у Војводини износила су 521,6 милијарди динара и мања су за 6,1% у односу на претходну годину, док су краткорочне обавезе износиле 1.525,5 милијарди динара и мање су за 2,6% него на крају претходне године.

Сегмент краткорочног финансирања привредних друштава у Војводини, као и претходних година, највећим делом чине обавезе из пословања, које су на крају 2017. године исказане у висини од 653,5 милијарди динара и бележе годишњи пад по стопи од 3,2%, а привредна друштва су терет финансирања текућег пословања, неуредним измиривањем обавеза и даље, мада у нешто мањој мери, преносила на добављаче.

Табела 8. Укупни губици привредних друштава у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година				
	2013	2014	2015	2016	2017
Губитак	654.283	720.623	752.329	767.111	741.832
Губитак изнад висине капитала	257.433	320.034	323.540	352.202	287.227
Број привредних друштава са губитком изнад висине капитала	7.143	6.458	6.403	6.504	6.237

Привредна друштва на територији Војводине завршила су 2017. годину са губицима мањим за 3,3% у поређењу са претходном годином, у сумарном износу од 741,8 милијарди динара. После вишегодишњег раста укупних губитака, војвођанска привредна друштва у 2017. години бележе пад истих.

На крају 2017. године, губитак изнад висине капитала исказало је 6.237 привредних друштава у Војводини, што је мање за 267 привредних друштава у поређењу са претходном годином. Из године у годину, број привредних друштава који бележи губитак изнад висине капитала у Војводини бележи тенденцију пада.

На основу изложене анализе уочава се благо побољшање финансијског положаја привреде у Војводини, мада проблеми из претходних година, које је условљавао неадекватан начин финансирања имовине привредних друштава на нивоу целе земље, нису изостали ни током 2017. године.

Предузетници

***Напомена:** Анализом су обухваћени само предузетници који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства и састављају финансијске извештаје које достављају Агенцији за привредне регистре за статистичке и друге потребе.

Број предузетника и број запослених

Према Регистру привредних субјеката Агенције за привредне регистре, током 2017. године у Републици Србији активно је пословало укупно 273.372 предузетника, од којих 17.382 предузетника који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства и за које су обрађени достављени подаци за статистичке и друге потребе.

Табела 9. Број предузетника и број запослених према регионима Републике Србије¹¹

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Зап. Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Број предузетника	2013.	19.164	3.318	4.603	5.794	5.417	32
	2014.	18.198	3.465	4.358	5.364	4.984	27
	2015.	17.286	3.493	4.069	5.089	4.608	27
	2016.	17.185	3.685	3.984	4.949	4.541	26
	2017.	17.382	3.807	4.087	4.874	4.590	24
Број запослених	2013.	43.682	7.577	9.646	14.092	12.354	13
	2014.	43.026	7.518	9.759	13.018	12.719	12
	2015.	46.189	8.330	10.639	13.817	13.390	13
	2016.	48.161	9.102	11.043	14.668	13.319	29
	2017.	50.955	9.960	11.554	15.522	13.887	32

Према подацима АПР-а, укупан број предузетника који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, у посматраном периоду бележи константно смањење (уз изузетак 2017. године), док број запослених остварује тенденцију раста.

Наиме, број предузетника у Републици Србији је повећан за 197 или 1,1% у 2017. у односу на претходну годину. Исто тако, у Војводини је дошло до раста броја предузетника за 103, односно 2,6%.

На нивоу Републике Србије, овај сегмент привреде у 2017. години запошљавао је 50.955 запослених, што представља повећање за 5,8% у односу на претходну годину. На нивоу Војводине, запослено је било 11.554 радника, што је за 4,6% више него претходне године.

¹¹Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Када посматрамо регионални распоред предузетника на нивоу Републике Србије, уочавамо да се у овом случају, за разлику од случаја распореда привредних друштава, Београдски регион налази иза Региона Војводине. Међутим, испред Војводине се, и по броју предузетника и по броју запослених, налазе Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Јужне и Источне Србије.

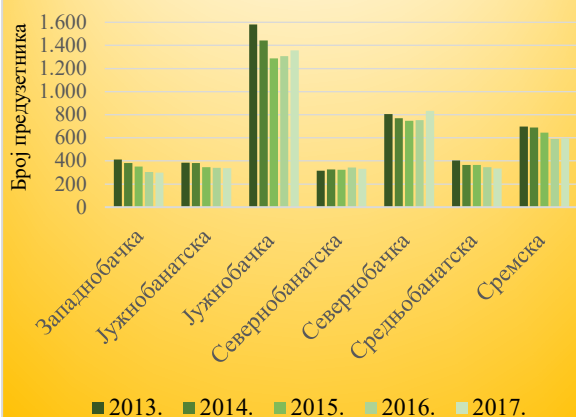
Наиме, у привреди Војводине, од укупног броја предузетника који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства, у 2017. години пословало је њих 4.087, што је 23,5% од укупног броја предузетника у Републици Србији, са 11.554 запослених, односно 22,7% укупног броја запослених код предузетника у Републици Србији.

Табела 10. Преглед броја предузетника и броја запослених по областима Региона Војводине, 2013-2017.¹²

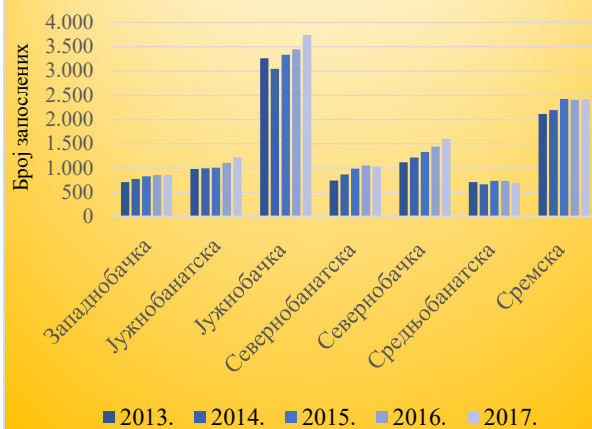
	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобачка област	Јужнобачка област	Севернобачка област	Севернобачка област	Средњобачка област	Сремска област
Број предузетника	2013	4.603	412	384	1.582	315	806	405	699
	2014	4.358	383	381	1.442	327	770	365	690
	2015	4.069	351	347	1.287	324	748	366	646
	2016	3.984	305	341	1.308	342	752	345	591
	2017	4.087	300	337	1.356	333	832	334	595
Број запослених	2013	9.646	713	979	3.264	745	1.118	713	2.114
	2014	9.759	777	996	3.046	868	1.215	665	2.192
	2015	10.639	831	1.004	3.333	985	1.329	734	2.423
	2016	11.043	852	1.104	3.449	1.056	1.439	735	2.408
	2017	11.554	857	1.217	3.741	1.031	1.601	691	2.416

¹²Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Графикон 22. Кретање броја предузетника по областима Војводине, 2013-2017. година

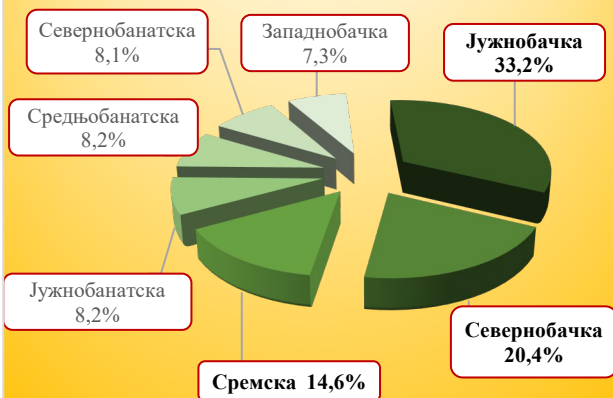
Графикон 23. Кретање броја запослених код предузетника по областима, 2013-2017. година

Посматрајући распоред предузетника и запослених по областима Војводине уочавамо да и по броју предузетника и по броју запослених, као и у случају распореда привредних друштава, предњачи Јужнобачка област. Потом следе Севернобачка и Сремска област, док Западнобачка област броји најмање предузетника, а Средњобанатска најмање запослених (код предузетника) у Војводини.

У Западнобачкој, Јужнобанатској и Средњобанатској области примећује се пад броја предузетника¹³ у посматраном периоду, док је у осталим областима Региона Војводине забележен раст.

Графикон 24. Предузетници по областима Региона Војводине, 2017. година

Графикон 25. Запослени код предузетника по областима Региона Војводине, 2017. година

¹³Који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства.

У 2017. години у Јужнобачкој области је пословало чак 33,2% предузетника Војводине, са 32,4% укупног броја запослених код предузетника. Значајно учешће у укупном броју предузетника у Војводини има и Севернобачка област, са 20,4% предузетника и 13,9% запослених, док су области са најмањим учешћем у укупном броју предузетника Западнобачка, Севернобанатска и Средњобанатска. У укупном броју запослених, најмање учешће заузима Средњобанатска област (6,0%).

Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије

Током 2017. године, укупна пословна активност предузетника такође је повећана. Укупни приходи предузетника порасли су за 6,9% на нивоу Републике Србије, односно за 4,7% на нивоу Војводине.

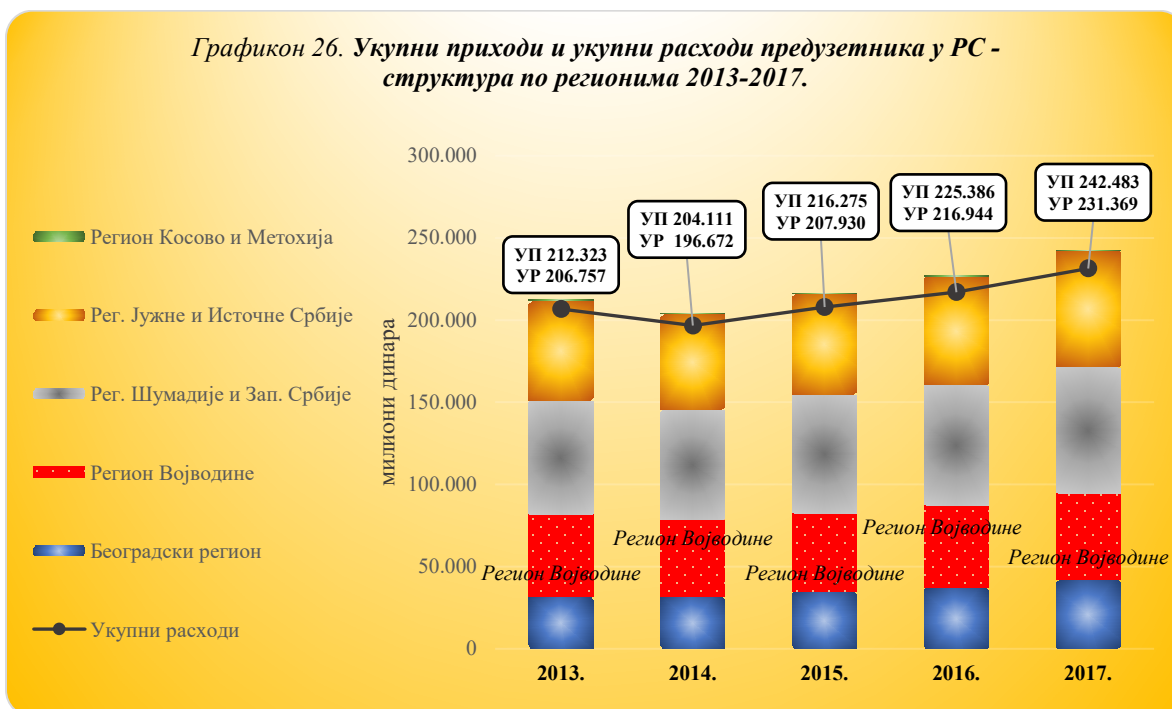
Табела 11. Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије, 2013-2017.¹⁴

*у милионима динара

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Рег. Шумадије и Зап. Србије	Рег. Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Укупни приходи	2013	212.323	32.090	49.631	69.438	60.541	623
	2014	204.111	31.888	46.611	67.082	58.250	280
	2015	216.275	34.835	47.675	72.379	61.263	123
	2016	226.836	37.275	50.086	73.280	65.991	204
	2017	242.483	42.044	52.462	77.105	70.688	183
Укупни расходи	2013	206.757	30.706	48.387	67.831	59.212	621
	2014	196.672	30.227	44.992	65.361	56.814	278
	2015	207.930	32.596	45.628	70.322	59.262	122
	2016	216.944	34.502	47.678	70.907	63.654	203
	2017	231.369	38.697	49.843	74.585	68.061	182
Нето добитак	2013	5.249	1.073	1.243	1.582	1.348	3
	2014	6.296	1.341	1.617	1.723	1.612	3
	2015	7.558	1.717	1.952	1.937	1.950	2
	2016	8.440	2.020	2.090	2.163	2.166	2
	2017	9.165	2.393	2.169	2.240	2.363	0,6
Број предузетника са нето добитком	2013	14.666	2.442	3.196	4.739	4.270	-
	2014	13.950	2.547	3.097	4.393	3.903	-
	2015	13.843	2.656	3.116	4.295	3.757	-
	2016	13.715	2.746	3.080	4.174	3.694	-
	2017	13.778	2.852	3.107	4.070	3.729	-
Нето губитак	2013	1.458	331	435	351	340	1
	2014	1.568	388	334	328	517	1
	2015	1.183	346	303	270	264	0
	2016	1.145	305	284	284	272	0,1
	2017	1.296	406	256	333	301	0,1
Број предузетника са нето губитком	2013	3.886	757	1.240	908	978	-
	2014	3.673	790	1.105	826	951	-
	2015	2.963	730	833	658	742	-
	2016	2.950	802	783	641	722	-
	2017	3.022	791	827	673	730	-

¹⁴Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

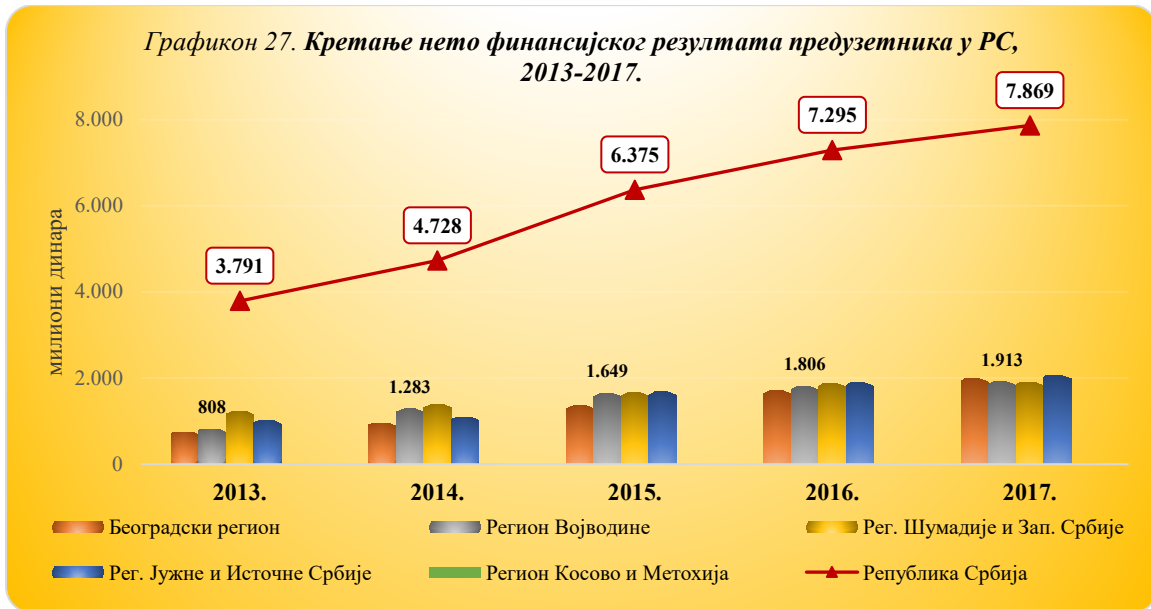
Нето резултат	2013	3.791	742	808	1.231	1.008	2
	2014	4.728	953	1.283	1.395	1.095	2
	2015	6.375	1.371	1.649	1.667	1.687	1
	2016	7.295	1.715	1.806	1.879	1.894	1
	2017	7.869	1.986	1.913	1.907	2.062	0,5

Од 2014. године, у посматраном периоду уочава се пораст и укупних прихода и укупних расхода предузетника на нивоу Републике Србије. У 2017. години, предузетници на нивоу Републике Србије, који воде књиге по систему двојног књиговодства, остварили су укупне приходе у висини од 242,5 милијарде динара, што је за 6,9% више у односу на претходну годину, тј. за 14,2% више у односу на 2013. годину. Укупни расходи су износили 231,4 милијарди динара у 2017. години, и за 6,6% су порасли у односу на претходну годину, тј. за 11,9% у односу на 2013. годину. Током целог посматраног периода, укупни приходи предузетника крећу се на нивоу изнад укупних расхода.

У структури укупних прихода предузетника у Републици Србији у 2017. години доминира Регион Шумадије и Западне Србије, са 31,8% учешћа, док је Војводина у укупним приходима учествовала са 21,6% или 52,5 милијарде динара, уз готово исто учешће у укупним расходима од 21,5% или 49,8 милијарди динара. Распоред укупних прихода предузетника по регионима Републике Србије приближно је исти из године у годину у посматраном периоду.

Графикон 27. Кретање нето финансијског резултата предузетника у РС, 2013-2017.

Посматрано од 2013. године до данас, предузетници на нивоу Републике Србије сваку пословну годину завршавали су у зони профитабилности, односно збирно исказујући позитиван нето финансијски резултат који бележи континуирани раст из године у годину. На крају 2017. године, предузетници на нивоу Републике Србије исказали су позитиван финансијски резултат у износу од 7,9 милијарде динара, који је за 7,9% већи од прошлогодишњег, а за чак 107,6% већи у односу на 2013. годину.

При томе, готово четири петине предузетника, њих 13.778, пословало је са укупним нето добитком у износу од 9,2 милијарде динара, већим за 8,6% у односу на претходну годину, док је 3.022 предузетника исказало нето губитак у висини од 1,3 милијарду динара, што је за 13,2% више у поређењу са претходном годином (Табела 11.).

Посматрано по регионима, нето финансијски резултат предузетника бележи пораст у посматраном периоду на нивоу свих региона Републике Србије индивидуално гледано. При томе, највиши нето финансијски резултат предузетника у 2017. години забележен је на нивоу Региона Јужне и Источне Србије, потом у Београдском региону, док се Војводина налази на трећем месту по величини оствареног нето финансијског резултата предузетника у 2016. години.

Резултати пословања предузетника по областима региона Војводине

Посматрајући структуру укупних прихода предузетника по областима Региона Војводине, као и структуру нето финансијског резултата, могу се уочити разлике у степену учешћа појединачних области у периоду од 2013. до 2017. године, а углавном у складу са распоредом броја предузетника и запослених у њима.

Табела 12. Резултати пословања предузетника према областима Региона Војводине, 2013-2017. године

*у милионима динара

	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобанатска област	Јужнобачка област	Севернобанатска област	Севернобачка област	Средњобанатска област	Сремска област
Укупни приходи	2013	49.631	3.221	6.713	13.226	2.983	4.796	.683	15.009
	2014	46.612	3.171	5.221	12.826	3.429	4.636	3.363	13.964
	2015	47.674	3.276	5.241	13.128	3.939	4.841	3.838	13.411
	2016	50.086	3.334	5.866	13.690	4.284	5.073	3.621	14.218
	2017	52.462	3.691	6.543	14.499	4.624	5.147	3.333	14.625
Укупни расходи	2013	48.387	3.145	6.582	12.727	2.919	4.694	3.589	14.731
	2014	44.992	3.059	5.122	12.175	3.265	4.487	3.274	13.610
	2015	45.628	3.138	5.117	12.335	3.714	4.665	3.660	12.999
	2016	47.679	3.197	5.725	12.780	4.032	4.801	3.438	13.705
	2017	49.843	3.522	6.299	13.582	4.331	4.850	3.144	14.115
Пословни резултат	2013	1.145	32	165	484	-30	91	101	302
	2014	1.382	108	47	627	79	121	73	327
	2015	1.766	141	116	793	142	126	154	294
	2016	2.302	135	120	873	235	236	156	545
	2017	2.291	180	181	873	256	192	140	469
Финансијски резултат	2013	-0,2	4	-22	-18	8	6	3	18
	2014	-23	3	-24	-30	9	3	8	7
	2015	76	3	-5	11	17	8	22	20
	2016	49	3	-4	-12	11	6	17	27
	2017	131	-8	11	21	23	10	32	42
Остали резултат	2013	93	41	-12	33	86	5	-11	-49
	2014	250	2	75	53	76	27	9	7
	2015	205	-6	13	-11	-34	43	3	98
	2016	60	-1	28	47	5	30	9	-59
	2017	195	-3	51	22	15	95	18	-4
Нето резултат	2013	808	49	94	358	38	51	61	159
	2014	1.284	91	80	491	141	117	73	290
	2015	1.649	117	102	634	187	127	149	334
	2016	1.806	111	104	661	206	197	126	400
	2017	1.913	142	192	628	220	205	139	386

Укупни приходи предузетника на нивоу Војводине, након благог смањења у 2014. години, бележе пораст у претходне три године. У 2017. години износили су 52,4 милијарде динара, и за 4,7% су већи у односу на претходну годину, тј. за 12,6% већи у односу на 2014. годину.

Укупни расходи предузетника на нивоу Војводине бележе готово исти тренд кретања као и укупни приходи, уз кретање на нивоу испод укупних прихода у целом посматраном периоду. У 2017. години, укупни расходи предузетника на нивоу Војводине су забележили пораст од 4,5% у односу на претходну годину, тј. 10,8% у односу на 2014. годину.

Укупни приходи предузетника који послују у Сремској области заузимају највеће учешће у структури укупних прихода предузетника на нивоу Војводине у последњих пет година, а следећи по висини учешћа су приходи предузетника из Јужнобачке области. У 2017. години поменути приходи појединачно чине скоро трећину прихода војвођанских предузетника, 27,9% и 27,6% респективно. Са учешћем од свега 7,0%, Западнобачка област заузима најмањи проценат учешћа у укупним приходима предузетника на нивоу Војводине у 2017. години.

Тренд пословања у зони профитабилности, који је код предузетника присутан већ дужи низ година, задржан је и у 2017. години, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине. Предузетници са подручја Војводине, који су имали обавезу достављања извештаја, збирно су на крају 2017. године исказали позитиван нето финансијски резултат у висини од 1,9 милијарди динара, који је за 5,9% већи од прошлогодишњег.

На континуирани пораст профитабилности предузетника у Војводини највећи утицај имали су резултати остварени из њихових пословних активности. Резултат предузетника остварен по овом основу бележи интензиван раст из године у годину, осим на крају 2017. године када у износу од 2,3 милијарде динара бележи дискретно смањење од 0,5% у односу на прошлогодишњи пословни резултат, а душло повећање у односу на исказан на крају 2013. године.

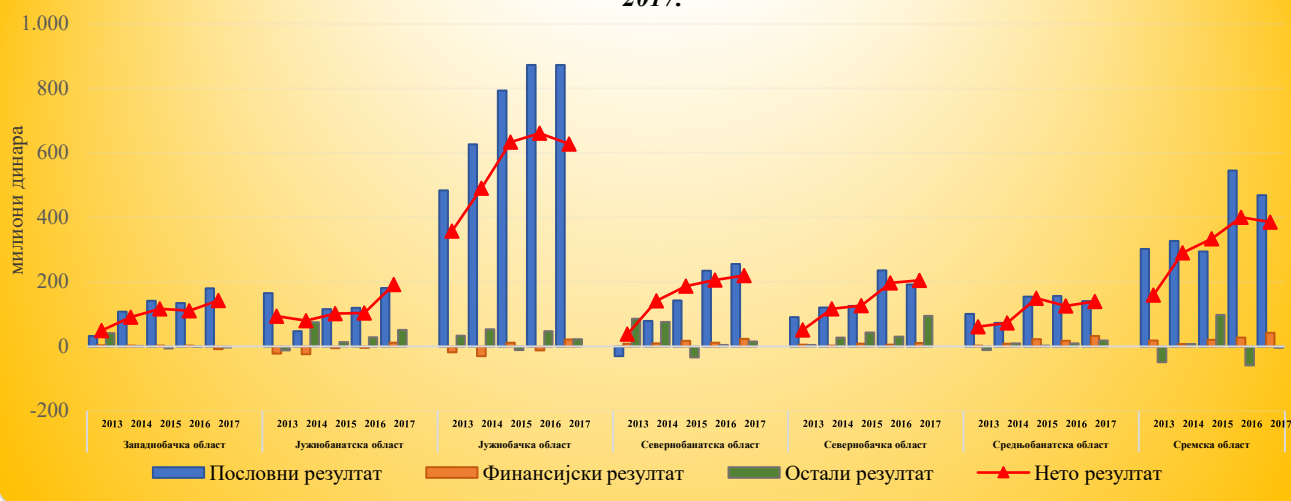
С друге стране, резултат из финансирања у периоду од 2013. до 2016. године бележи наизменичан раст и пад, да би на крају 2017. године значајно порастао и био 2,7 пута већи у односу на претходну годину. Истовремено, резултат из осталих активности, почевши од 2014. године, има тенденцију пада, међутим на крају 2017. године он је за 3,3 пута већи у односу на износ у 2016. години.

У структури укупног нето финансијског резултата свих предузетника на нивоу Војводине, 2017. годину је са позитивним нето финансијским резултатом завршило 3.107 предузетника, што је за 27 предузетника више у поређењу са претходном годином. Нето добитак предузетника у Војводини на крају 2017. године износи 2,2 милијарде динара и за 3,8% је већи од прошлогодишњег (Табела 11.). Број предузетника који послује са нето добитком не бележи значајније варијације из године у годину посматраног периода.

С друге стране, број предузетника који пословну годину завршава са нето губитком у Војводини бележи константно смањење у периоду 2013-2016. година, док је 2017. годину са нето губитком завршило 827 предузетника, што је за 44 предузетника више у односу на претходну годину, а за чак 413 предузетника мање у односу на 2013. годину.

Графикон 32. Предузетници у Војводини - резултати пословања по областима 2013-2017.

На територији Војводине, по својим финансијским перформансама истичу се предузетници из Јужнобачке, а потом Сремске области. У обе поменуте области у периоду 2013-2016. године забележен је тренд раста нето финансијског резултата, који истовремено достиже и највише износе у поређењу са осталим областима. Међутим, предузетници из Јужнобачке области су на крају 2017. године остварили нето финансијски резултат у износу од 628 милиона динара, који је за 5,0% мањи него у претходној години, а више од четири пута већи од нето финансијског резултата предузетника из Средњобачке области на крају исте године. Предузетници из Сремске области су 2017. годину завршили са нето финансијским резултатом у висини од 386 милиона динара, што је за 3,5% мање него у претходној години.

Предузетници у осталим областима Војводине су остварили позитиван нето финансијски резултат на крају 2017. године, али са нешто мањом стопом раста у посматраном периоду. Средњобачка је област са најмањим оствареним нето финансијским резултатом предузетника, у износу од 139 милиона динара, на крају 2017. године, а потом следе Западнобачка и Јужнобачка област.

Пословна имовина и извори финансирања предузетника у Војводини

У наставку је дат преглед структуре пословне имовине предузетника у Војводини, у периоду од 2013. до 2017. године.

Табела 13. Структура пословне имовине предузетника у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година				
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Уписани а неуплаћени капитал	1	0	0,005	0,4	0
Стална имовина	6.541	6.503	6.998	8.420	7.843
Нематеријална имовина	26	33	28	35	41
Некретнине, постројења и опрема	6.422	6.373	6.889	8.296	7.724
Биолошка средства	28	21	15	21	38
Дугорочни финансијски пласмани	65	65	52	52	21
Дугорочна потраживања	/	11	14	15	18
Одложена пореска средства	17	18	19	16	17
Обртна имовина	16.148	14.498	14.869	15.961	16.824
Залихе	6.775	6.266	6.487	6.858	7.384
Потраживања по основу продаје	6.187	5.138	5.144	5.400	5.208
Краткорочни финансијски пласмани	400	458	305	302	409
Остала краткорочна потраживања	1.222	936	952	1.167	1.344
Готовински еквиваленти и готовина	1.564	1.700	1.981	2.234	2.479
Укупна актива = Пословна имовина	22.707	21.019	21.887	24.398	24.684

Укупна пословна имовина којом располажу предузетници у Војводини, након благог смањења у 2014. години, од те године до краја 2017. године бележи континуирани раст. На крају 2017. године, пословна имовина којом су располагали предузетници у Војводини износила је 24,7 милијарди динара и за 1,2% је већа од прошлогодишње, тј. за 17,4% у поређењу са истом на крају 2014. године.

Нешто мање од трећине укупне пословне имовине предузетника односи се на сталну имовину, која је смањена за 6,8% у поређењу са претходном годином и износи 7,8 милијарде динара. Сталну имовину, готово у целини, чине улагања у некретнине, постројења и опрему, тј. више од 7,7 милијарди динара или 98,5% сталне имовине.

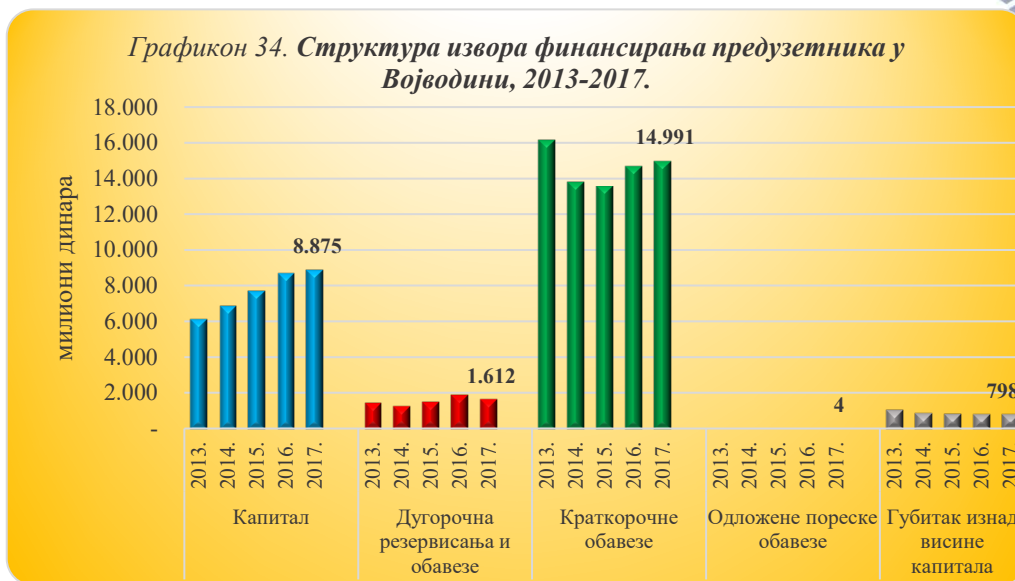
Обртна имовина, као највећи део укупних средстава предузетника у Војводини, бележи растући тренд у протекле три године, и на крају 2017. године износи 16,8 милијарди динара, што је за 5,4% више у поређењу са 2016. годином. При томе, залихе и готовински еквиваленти и готовина бележе годишњи раст од 7,7%, односно 11,0%, док су потраживања по основу продаје, у износу од 5,2 милијарде динара, мањи за 3,6% у односу на претходну годину.

Када је реч о структури извора финансирања предузетника у Војводини, она не бележи значајније промене у целом посматраном периоду, а предузетници и даље своје пословање највећим делом финансирају из позајмљених извора.

Табела 14. Структура извора финансирања предузетника у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година				
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Капитал	6.143	6.873	7.695	8.680	8.875
Дугорочна резервисања и обавезе	1.418	1.225	1.461	1.846	1.612
Дугорочна резервисања	85	93	84	119	173
Дугорочне обавезе	1.333	1.132	1.377	1.727	1.439
Одложене пореске обавезе	20	2	3	3	4
Краткорочне обавезе	16.155	13.786	13.543	14.668	14.991
Краткорочне финансијске обавезе	3.744	3.757	3.575	4.017	4.326
Обавезе из пословања	10.043	7.418	7.196	7.651	7.591
Друге краткорочне обавезе	2.368	2.611	2.772	3.000	3.074
Губитак изнад висине капитала	1.029	867	815	799	798
Укупна пасива	22.707	21.019	21.887	24.398	24.684

Капитал предузетника у Војводини бележи континуирани пораст из године у годину, да би на крају 2017. године износио 8,9 милијарде динара и остварио годишњу стопу раста од 2,2%. Највећи део укупних обавеза предузетника у Војводини чине краткорочне обавезе, тј. 15,0 милијарди

динара или 90,3% укупних обавеза, и то претежно обавезе из пословања и краткорочне финансијске обавезе. Краткорочне обавезе предузетника забележиле су годишњу стопу раста од 7,7%.

Табела 15. Укупни губици предузетника у Војводини

*у милионима динара

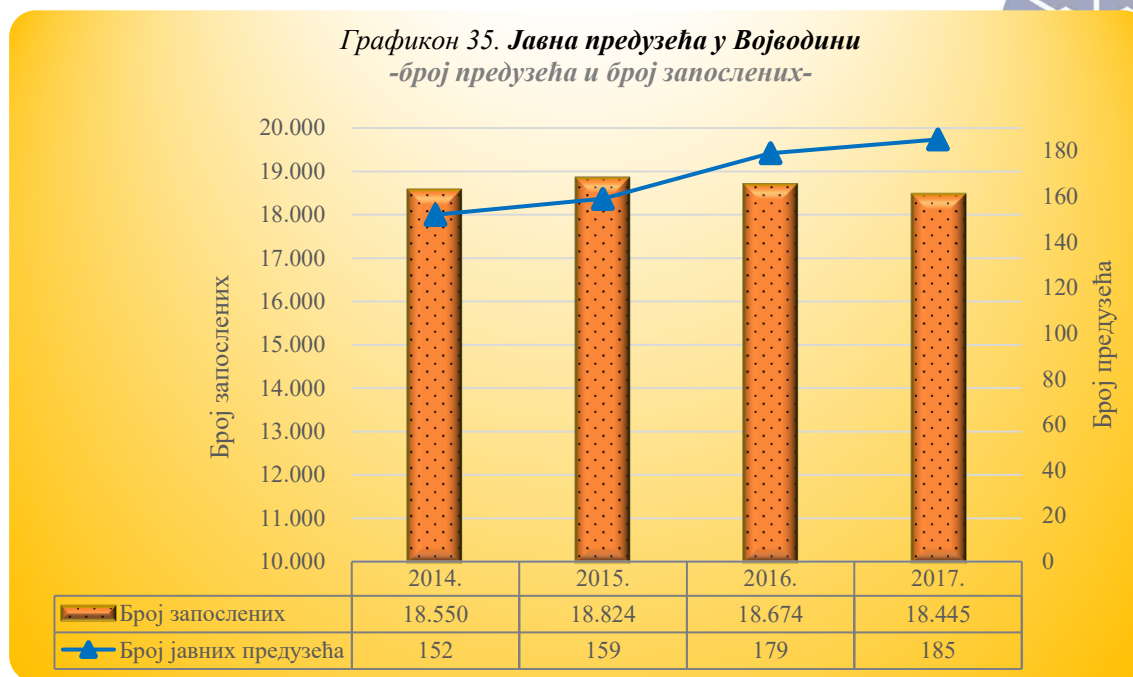
Опис	Година				
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Губитак	1.479	1.281	1.237	1.245	1.266
Губитак изнад висине капитала	1.029	867	815	799	798
Број предузетника са губитком изнад висине капитала	1.331	1.196	971	944	905

На крају 2017. године, укупни губици предузетника у Војводини благо су повећани, по стопи од 1,7%, у односу на претходну годину и износе 1,2 милијарде динара. На нивоу свих предузетника, у посматраном периоду, капитал је интензивније растао од губитака. Губитак изнад висине капитала исказало је 905 предузетника у Војводини на крају 2017. године, што је за 39 предузетника мање него на крају претходне године.

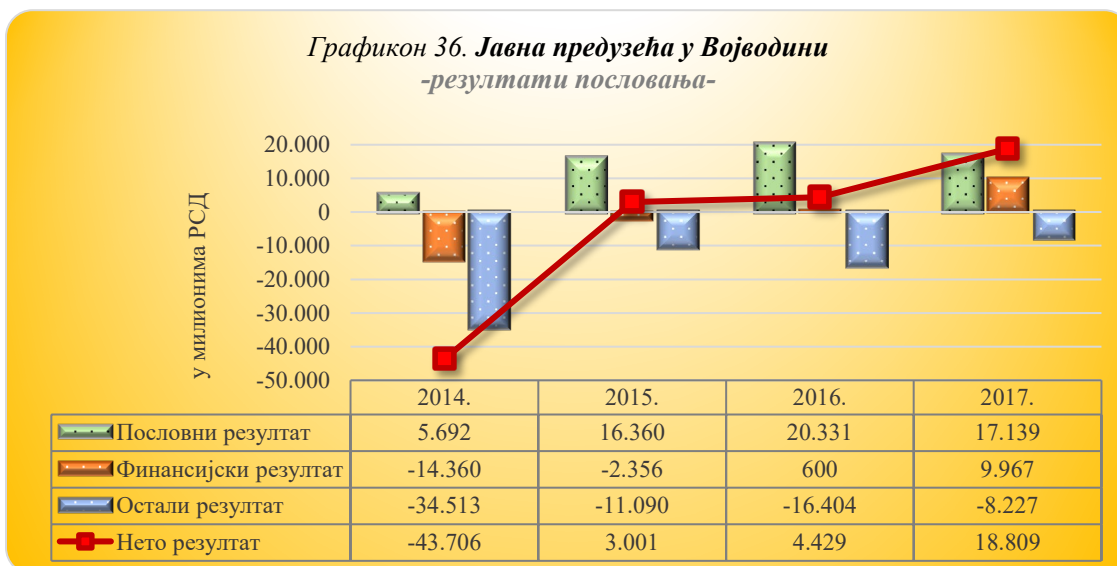
Јавна предузећа

У складу са позитивним кретањима у домаћој привреди, евидентан је напредак и у пословању јавних предузећа, која обављају делатност од општег интереса и имају за циљ обезбеђивање и заштиту виталних сектора.

Раст профитабилности обележио је и пословање јавних предузећа у 2017. години, која су укупно посматрано последње три године завршила са добитком.

Према подацима Агенције за привредне регистре, у 2017. години у Републици Србији је било укупно 576 јавних предузећа са близу 120.000 запослених, док је у АП Војводини пословало 185 јавних предузећа са укупно 18.445 запослених. Примећујемо да је у односу на претходну годину у Војводини повећан број јавних предузећа за 3,4%, а број запослених у њима смањен за само 1,2%.

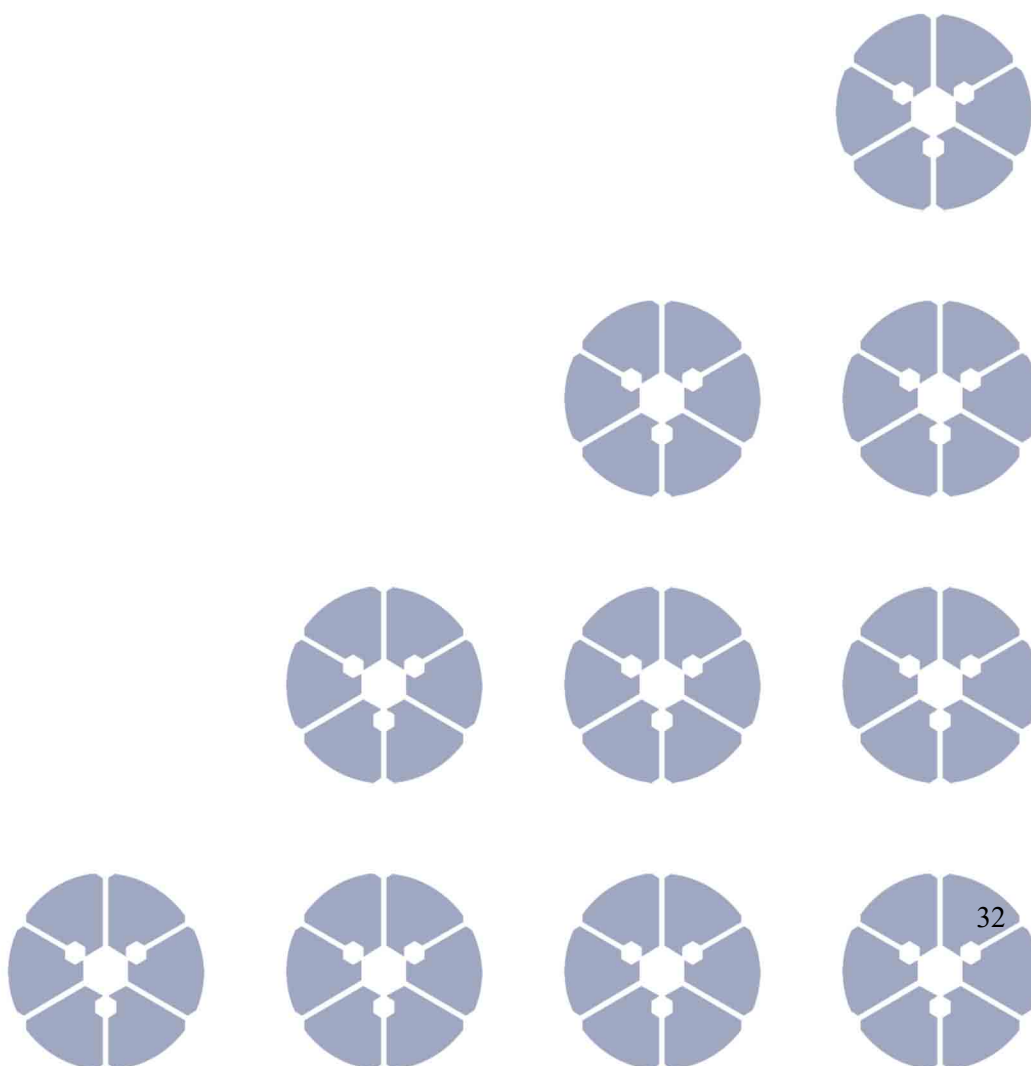
Јавна предузећа у Војводини већ трећу годину заредом послују профитабилно, а захваљујући знатно побољшаним резултатима из финансирања, пословну 2017. годину су завршили са четвороструко већим позитивним нето резултатом, у износу од 18,8 млрд. динара.

На крају 2017. године, јавна предузећа су располагала са пословном имовином у износу од 337,3 милијарде динара, која је за 2,8% већа у односу на претходну годину, а за 7,6% у односу на 2015. годину → тренд раста у последње четири године.

У укупним изворима финансирања јавних предузећа, капитал учествује са 151,7 милијарди динара, и у односу на 2016. годину повећан је за 1,8%. Са друге стране, укупна задужења јавних предузећа су опала за 4,2%, односно за 10,4 млрд. динара.

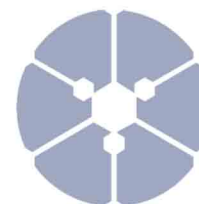
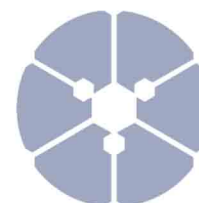
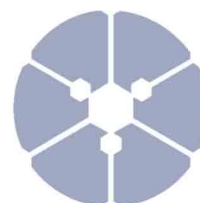
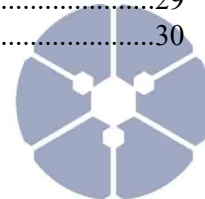
Укупан губитак који премашује износ капитала, у 2017. години износи 140,0 милијарди динара и за 1,2% је мањи у поређењу са претходном годином, док је у поређењу са 2015. мањи за 13,1%.

Списак табела

Табеле:

Табела 1. Преглед броја привредних друштава, предузетника и јавних предузећа у Републици Србији и Војводини, 2013-2017.....	4
Табела 2. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према регионима Републике Србије, 2013-2017.....	5
Табела 3. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према областима Војводине, 2013-2017.....	7
Табела 4. Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије, 2013-2017..	8
Табела 5. Резултати пословања привредних друштава према областима Региона Војводине, 2013-2017.....	11
Табела 6. Структура пословне имовине привредних друштава у Војводини.....	14
Табела 7. Структура извора финансирања привредних друштава у Војводини.....	16
Табела 8. Укупни губици привредних друштава у Војводини.....	17
Табела 9. Број предузетника и број запослених према регионима Републике Србије	18
Табела 10. Преглед броја предузетника и броја запослених по областима Региона Војводине, 2013-2017.....	19
Табела 11. Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије, 2013-2017.....	21
Табела 12. Резултати пословања предузетника према областима Региона Војводине,	24
2013-2017. године	24
Табела 13. Структура пословне имовине предузетника у Војводини	28
Табела 14. Структура извора финансирања предузетника у Војводини.....	29
Табела 15. Укупни губици предузетника у Војводини	30

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Стручна служба за привредни систем и економску политику

